

Kızınızı Sağlıksız İlişkiden Nasıl Korursunuz?

1980'lerin başlarında kadına ve çocuğa karşı şiddetin sonlandırılması akımında müdahale uzmanı olarak, Kaliforniya sınıflarında büyük zaman harcayan Barrie Levy tecavüz, seksüel istismar, ve dayacağı kadınlara karşı suçlar olarak tanımladı, bu suçlarla kızların büyüme sürecinde karşılaşabildiklerini saptadı. Çok sayıda kız 12-13 yaşlarında iken kendi ergen erkek arkadaşları tarafından bu suçlara maruz bırakıldıklarını şaşkınlıkla gördü.

Henüz yirmi yıl sonra, hala kamuoyunda aynı farkındalık eksikliği devam etmektedir. New School for Social Research in New York City Psikoloji profesörü Lynn Phillips, aynı zamanda *The Girls Report: What We Know and Need to Know About Growing Up Female* (Kızlar Raporu: Yetişkin Kız Hakkında Ne Biliyoruz ve Ne Bilmemiz Gerekir)'in yazarıdır, eşzamanlı 20 çalışmayı incelediğinde, gördü ki, çok sayıda genç kız seksüel şiddet, dayak, ve bezdirmeye erken ergenlik döneminden itibaren ergen ilişkisinde şiddete maruz kalmasına rağmen kadına karşı şiddet hala yetişkin problemi olarak kabul ediliyor.

Nebraska Aileiçi Seksüel Şiddet Koalisyonu'nun psikoloğu olan Karen Harker işaret ediyor ki: "Toplumumuz sağlıklı ilişkileri göstermiyor. Üç yetişkin ilişkisinden birinde şiddet hakimdir. Bunlar ergenlerin gördükleri modellerdir – medyada olduğu gibi." Amerikan ilişkisi nasıl böyle şiddete dönüştü?

"Eşi istismar etme 19. Yüzyılın sonlarında suçluluk ve moral yönünden değerlendirilmeye ve farkındalık gelişmeye başladı. Amerikan kültürü erkek otoritesi fikrini pekiştirmeye devam etti; erkekten dominant olması ve kontrol etmesi bekleniyordu. Evlilik dışı ilişkilerde bile, Batı kültüründe erkek sosyald ve pertnerini kendi eşyası gibi tasavvur ediyordu. Erkeğin evi kalesiydi, ve karısının – ya da "kadını"nın efendisiydi. Ancak cinayet yargı sistemi bu fikri desteklemeyi durdurdu.

"1920lerde Neden terketmiyor ki?" diye sorarlardı. Kadın seçme hakkına kavuşunca dayak yiyen kadınlar tekrar ortaya çıktı. Sonra gene, uzmanlar inanıyor ki dayak yiyen kadın istismarcı ilişkiyi sürdürüyor çünkü daha iyisini bilmiyordu; kendi (entellektüel) zekası çok düşüktü; devamlı "yalınayak ve hamile" (sırtında sopa, belinde sapa) bırakılıyordu. Ve bütün bunların yanında, erkeğini çok kızdıracak birşey yapmış olmalıydı. Orta yüzyılda, psikologlar istismarcı erkeklerle yaşayan kadınların mazoşist oldukları ve dayak yemekten haz duydukları yönünde teoriler geliştirdiler. Ek olarak, sonradan seks bakımı harika olmalıydı! Bu tip nevrotik bağlantılarla ünlü isim olan, fakat yerli, kadın "Stella – a –a –ah," her akşam

anılarak çiftleşmeye çağırarak çekici istismarcı koca, Stanley Kowalski, in Tennessee Williams's A Streetcar Named Desire idi.

Feminist hareketin ikinci dalgası 1970lerin ilk yıllarında geldi. Bu defa, kadınlar aile içi şiddetle tanındı. Amerika'nın eğitim ve lobi çalışmaları yoluyla savaşmak zorunda olduğu önemli sosyal, sağlık ve suçluluk problemleri vardı. 1990larda Kongre Kadına Karşı Şiddet Yasasını onayladı.

1980lerde feminizm hızla gelişerek karşıt kültürel tepkileri silip götürdü, ideal hassas erkeğin, kadını yanı sıra dokunduğu, ve güçlü, bağımsız kadının kendini başarıya adanmış yıllardı. Bu idealler ultramaço kişi tarafından, 'içindeki domuz yanına dokunduğundan,' değiştirildi, bir magazine editörünün koyduğu gibi, ve süperseksi kadını kız super kısa etekleri içinde ve ince topuklarıyla. Geçmişe ait bu imajlar canlandırıldı ve yeni görünüme büründü, her zaman olduğundan çok daha dar kıyafetler ve geniş geniş kitleler tarafından kabul görerek, çok sayıdaki ergen kız ve erkeğin onları giymek için can atmasıyla büyüdü.

Barrie Levy, ergen cinsiyet rollerinin aşırı ve klişeleşmiş tanımlandığını, erkeğin aşırı başat ve kadının yapay pasif rolleri benimsediklerini tesbit etti. "Genç erkek ve genç kadın 'farklı' etiketlenmekten korktuğundan -kendileri olma esnekliğine sahip olamayabiliyorlar. Örneğin, ergen homoseksüellikle etiketlenmekten korktuğundan heteroseksüel yanını abartılı sunma gereği duyabiliyor."

"Lise öğrencisi erkek çocuklara verilen mesaj: 'Sen çok güçlüsün, o kız çok seksi. ...Neden şimdiye kadar onunla birlikte olmadın ki?'" diyor çocuk avukatı Emiliano de Leon. Erkek çocuklar kız arkadaşlarıyla seksüel olarak aktif olduklarında ... çok daha fazla kontrol etme ve sahiplenme duygusuna sahip oluyorlar."

"Sadece erkekler kontrol etmeleri gerektiğini öğrenmiyorlar, fakat kızlar da erkeklerin kontrolünde olmaları gerektiğini öğreniyorlar. Doalısıyla kızlar kontrol edecek erkekleri arıyorlar," diyor terapist Barri Rosenbluth. Bu kargaşaya ek olarak, evrim biyologları erkeğin saldırganlığını "bilimsel esas" olarak popülerize etmektedirler.

Şimdi Neredeyiz?

Geçen son on yılda ergen flört istismarı çok kötü bir noktaya geldi. Irk, sınıf, yaş, etnik köken, eğitim düzeyi, ve gelir düzeyinden daha kapsamlı bir hal aldı. Ayrımın etkin olduğu tek alan cinsiyettir. Şiddet kurbanlarının %95'i kızlardan oluşmaktadır.

1 Ağustos 2001, the New York Times'ın ilk sayfasında yayınlanan bir rapor liseli kızların %20'si flört ettiği kişi tarafından fiziksel ya da seksüel saldırıya uğradığını kaydetti. Bu araştırmadan aktarılan "en kapsamlı flört şidetine maruz kalanların ergenler, 14 – 18 yaşları olduğu" bu araştırma Harvard Halk Sağlığı Okulu tarafından yapıldı ve the American Medical Association dergisinde yayınlandı.

"En kapsamlı araştırmadan" geri kalan, en fazla sindirici olan – ve bazı kızların harap edici buldukları – şiddetin yüzü: duygusal istismar. Uzmanlar flörtte şiddeti ya da dayacağı sürekli tekrar eden kalıplaşmış fiili ya da tehdit edici eylemler; duygusal, sözlü, fiziksel, ya da seksüel anlamda başkası tarafından incitilme" olarak tanımlamaktadırlar.

Bulaşıcı Hastalıkları Kontrol ve Müdalale Merkezinin belirttiğine göre, tehdit ve duygusal ya da sözlü saldırı flört istismarı tanımına dahil edildiğinde, rakam % 65'e çıkıyor – bu oran Ulusal Ergen İlişkisinde Şiddet Araştırmasının (National Teen Relationship Violence Survey) en yeni çalışması tarafından doğrulanmaktadır ki bu çalışma the National Coalition Against Domestic Violence tarafından yönetilmiştir. Ergenlerin çoğunluğu için istismar "hayatın flört geerçeği" olarak kabul görme yönünde gelişiyor.

Aile içi şiddet alanında yapılan diğer araştırmaların bulgularına göre her üç kızdan birinin ortaokul, lise ve yüksel okul yıllarında, flörtte fiziksel şiddet, ilişki deneyimi –itilme, tekmelenme, gizli takip, sıkıştırma, arabadan dışarı atılma, hatta boğma – çoğunlukla anababasına belli etmediği bütün bu deneyimler ve seks.

Evlilik hayatında hiç şiddet yaşamayan birçoğumuz için çok zor bir drumdur, ya da bizim flört ettiğimiz dönemdeki algımızla bugünün "çöp kültürü"nü gücünü anlamamız zor. Psikolog Mary Pipher, **süpermaçoluğu** vurgulayan kültürü, genç erkek için saldırgan rol modeli, genç kadın için zayıf, boyun eğen rol modeli olarak adlandırıyor. Postfeminist toplumumuzda, büyük çoğunluğumuz, güçlü kadınlar olarak, sıkça hayretle farkına varırız ki başarılı kızımızın ergenlik çağına geldiğinde, özgüvenini yalnız bir erkek arkadaşın gözlerinde bularak onu (özgüven) harap etmesi için (erkek arkadaşına) izin verir. Ve çok geç olmadan asla bunun farkına varmıyorlar, diyor Mary Pipher.

Anababalar olarak çoğunlukla kendi işlerimizle, sorunlarımızla, uğraşlarımızla çok meşgulüz ve bu yüzden genellikle çocuklarımızın neler yaptıklarıyla, nerelerde, kimlerle ve nasıl vakit geçirdiklerine dair bilgi ve değerlendirmeye sahip olamıyoruz. Çoğu zaman onları dinlerken bile zihnimizde başka düşünceler var, ya da göz ucuyla televizyon izliyor, kitap okuyor, aramıza başka engeller koyuyoruz. Dolayısıyla çocuklarımızı gereği gibi dinleyemiyor, anlayamıyor ve gerektiği kadar ilgilenemiyoruz ve farkına vardığımızda yapacak birşeyin kalmadığını görüyoruz.

Bütün genç kızlar ve annelerine aşığıdaki kitabı okumalarını öneririz. Aşığıdaki resimden kitaba online olarak ulaşabilir, satın alabilirsiniz (ingilizce).

Imdat Artan (SHU) imdat@psikososyalhizmet.com

The Roots of Abuse in American Society. Saving Beauty from the Beast: How to Protect Your Daughter From an Unhealthy Relationship

